

3.2. Виплата викривачам винагороди за їх повідомлення

За результатами судового розгляду ВАКС у 2023 році у двох справах **прийнято рішення** про виплату винагороди **двом викривачам** на загальну суму **14 979 950 грн**, зокрема:

- **1 680 000 грн** ([ухвала Апеляційної палати ВАКС від 09.11.2023](#));

- **13 299 950 грн** ([вирок першої інстанції ВАКС від 02.10.2023](#), дата набрання законної сили - 09.11.2023).

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ

Відповідно до ст. 53-7 Закону України «Про запобігання корупції» передбачено, що у разі, якщо грошовий розмір корупційного злочину або завдані державі збитки від цього злочину у п'ять тисяч і більше разів перевищують розмір прожиткового мінімуму для працездатних осіб, установленого законом на час вчинення злочину, викривач, який повідомив про корупційний злочин, має право на винагороду.

Розмір винагороди становить 10 відсотків від грошового розміру предмета корупційного злочину або розміру завданих державі збитків від злочину після ухвалення обвинувального вироку суду та не може перевищувати трьох тисяч мінімальних заробітних плат, установлених на час вчинення злочину.

У 2023 році Вищий антикорупційний суд вперше **ухвалив рішення у двох справах щодо виплати винагороди викривачам**. Згідно зі ст. 130-1 Кримінального процесуального кодексу України винагорода виплачується викривачу за рахунок Державного бюджету України органами державного казначейства за процедурою безспірного списання відповідно до Порядку виконання рішень про стягнення коштів державного та місцевих бюджетів або боржників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03.08.2011 № 845.

Водночас, у зв'язку із недостатнім обсягом коштів на рахунку Казначейства, передбаченому для забезпечення виконання судових рішень та виконавчих документів, а також відсутність станом на сьогоднішній день у вищезазначеному Порядку норми щодо механізму виконання Казначейством судових рішень про виплати винагород викривачам, відповідні виплати **не були реалізовані**.

У свою чергу, Національне агентство з питань запобігання корупції у 2023 році для забезпечення виплати винагороди викривачам зверталось до Кабінету Міністрів України з пропозицією виділити кошти на зазначену мету з резервного фонду державного бюджету, а також вживало заходів щодо встановлення Національному агентству з питань запобігання корупції бюджетних призначень для забезпечення виплат винагороди викривачу. Проте, у 2023 році кошти виділені не були та відповідно, **виплата винагороди викривачам не здійснювалася**.

Законом України «Про Державний бюджет України на 2024 рік» НАЗК за бюджетною програмою за КПКВК 6331030 «Реалізація антикорупційних стратегій» передбачено видатки у сумі **15 040,7 тис. грн**, у тому числі **13 300 тис. грн** для виплати винагороди викривачам, які повідомили про корупційне правопорушення. Водночас, на сьогодні існують незгодженості у нормативно-правових актах, які не дають можливості здійснити НАЗК відповідні виплати. У разі наявності законодавчих підстав після унормування зазначеного питання НАЗК матиме можливість для реалізації виплати винагороди викривачам.